

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНІПРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ І МАРКЕТИНГУ**

МАТЕРІАЛИ

II Міжнародної науково-практичної
інтернет-конференції

*«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЕКОНОМІКИ, УПРАВЛІННЯ ТА МАРКЕТИНГУ В
АГРАРНОМУ БІЗНЕСІ»*

05-06 жовтня 2023 року

м. Дніпро - 2023

КРУШЕЛЬНИЦЬКА Т.А. Аналіз розуміння змісту категорії «публічна служба» у контексті її ролі в умовах війни та в період відновлення	313
МЕЛЬНИК Л.Л. Особливості управління соціальною сферою на державному рівні	315
МУНЬКО А.Ю. Прогнозування конкурентних позицій підприємств як основа стратегічної візії розвитку національної економіки	317
ОПРИСОК М.Д., ЦЬОМКО С.Ф. Розвиток аграрного сектору України в умовах сучасних викликів	319
РАНТІЛЕІЕНКО К. Public administration and gender issues in Ukraine	320
ПЕРЕРВА Д.А. Напрями підвищення ефективності державної аграрної політики України	321
ПЛЕНЦАК В. А. Механізми публічного управління щодо ревіталізації промисловості України: виклики та їх подолання	323
ПРИГОЖИН А. Механізми доступу до публічної інформації в Україні	324
ПРИГОЖИН П. Цифровізація в публічному управлінні	326
ПУСТОВА І.В. Ідентифікація проблем місцевого самоврядування в Україні	328
САВЧЕНКО Т.В., ВЛАСОВ О.Р. Адаптація інструментів штучного інтелекту у діяльності органів публічної влади	329
САФРОНОВА О. М. Розвиток державного аудиту в системі публічного управління аграрною сферою	330
СЕМЕНКО В.О. Досвід публічного управління Японії у сфері охорони здоров'я	332
ТРЕЩОВ М.М. Реновація галузевої структури економіки України у воєнний та повоєнний періоди	333
ФОМЕНКО В.С. Поняття та види публічної служби	335
ФРАНЦЕН Ю. Теоретичні основи механізму захисту прав і свобод людини в Україні	337
ЦИБУЛЬКО Ю.О. Стан та динаміка функціонування державної політики у сфері надання грантів для переробних підприємств в Україні	339
ЩЕГЛОВА Н.М. Вплив воєнного стану на систему публічних закупівель в Україні	340

службовців активно долучилася до захисту територіальної цілісності України, працюючи у військових частинах, допомагаючи у впровадженні воєнного стану та організації гуманітарної допомоги на передовій. Серед державних службовців виявились такі, що проявили готовність до мобілізації різних ресурсів, щоб підтримати армію та забезпечити безпеку громадян.

Водночас, згідно закону України «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію» № 3543 від 21.10.1993 року першими серед посад і професій, які підлягають бронюванню, є служба в органах державної влади, інших державних органах, органах місцевого самоврядування, у разі якщо це необхідно для забезпечення функціонування зазначених органів[4]. Ми розуміємо значущість роботи державної служби під час війни, проте вважаємо, що саме державні службовці і посадові особи місцевого самоврядування мають боронити державу, де вони працюють, визначають політику і... напрацювали безліч суперечностей-недоліків, які виливаються у зловживання [5]. Під час війни попри те, що було вжито низку заходів для боротьби з корупцією, зокрема в армії та при видачі гуманітарної допомоги, а також вдосконалено систему закупівель та контролю за витратами бюджетних коштів, ми постійно спостерігаємо нові порушення доброчесності з боку державних службовців. Тут не йдеться про «служіння», тут є безліч зловживань.

Загалом, ситуація залишається складною, і багато відданих державних службовців працюють в надзвичайних умовах та ризикують своїм життям. Однак не можна оцінювати всіх службовців однаково, і є різні думки щодо ефективності дій уряду та окремих посадовців під час конфлікту. Важливо зауважити, що в різних країнах і у різні часи рівень виконання «служіння» державних службовців може коливатися. Він залежить від політичного, економічного та культурного контексту, а також від рішень, які приймають уряди і громадські організації. У будь-якому випадку, наголошення на відкритості, відповідальності і ефективності є важливими чинниками для забезпечення служіння народу і державі.

Література:

1. Публічна служба : навч. посіб. / С. М. Серьогін, Н. А. Липовська, Є. І. Бородин [та ін.]; за заг. ред С. М. Серьогіна. Дніпро : ГРАНІ, 2018. 384 с. URL: http://www.dridu.dp.ua/biblioteka/doc/Publiczna_sluzhba.pdf
2. Про державну службу : закон України від 10.12.2015 № 889VIII. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/889-19/page4>.
3. Скільки колаборантів виявили з початку війни: в СБУ назвали цифру. Інтернетвидання *Слово і діло*. 2022. URL: <https://www.slovoidilo.ua/2022/11/10/novyna/suspilstvo/skilky-kolaborantiv-vyvavly-pochatku-vijny-sbu-nazvaly-cyfru>.
4. Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію закону України. № 3543 від 21.10.1993. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3543-12#Text>
5. Крушельницька Т. А., Матвеева О.Ю. Сингулярність корупції як гальмівного чинника сталого розвитку України. *Державне управління та місцеве самоврядування*. 2018. Вип. 4. С. 37-44, авт. 37-41. URL: <http://nbuv.gov.ua>.

ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ СОЦІАЛЬНОЮ СФЕРОЮ НА ДЕРЖАВНОМУ РІВНІ

Мельник Л.Л., к.е.н., доцент

Дніпровський державний аграрно-економічний університет

Соціальна сфера виступає однією з самих важливих і в той же час вразливих. У ній відображені соціальні інтереси різних прошарків населення, відносини суспільства і

людини, умови побуту, охорони здоров'я, праці, відпочинку. Впровадження соціальної політики та побудова соціальної сфери згідно з запитами суспільного, національного, духовного, культурного відродження призводить до необхідності регулювання державою соціальної сфери. Тому слід зауважити, що свідоме і ефективне державне управління саме в цій сфері буде мати величезний вплив на розвиток всього суспільства. Визначення основних проблем, які виникають у процесі регулювання соціальної сфери, допоможе державі підвищити рівень добробуту і захищеності населення.

Зазначимо, що соціальна сфера є суттєвим фактором процесу загального розвитку економіки держави, тому що виробництво соціальних послуг є засобом задоволення кінцевих потреб, висловлюючи завершальну мету функціонування макроекономічної системи. Крім того, рівень розвитку соціальної сфери є надто важливим у політичному аспекті, що обумовлено його безпосереднім впливом на стабільність суспільства.

Послуги соціальної сфери одночасно є споживанням благ і інвестиціями в людський капітал. Ці послуги належать до чистих і змішаних суспільних благ, споживання та виробництво яких визначається як індивідуальним попитом, так і потребами суспільства в цілому. Цей сегмент ринку потребує особливо активного використання селективних заходів державного регулювання. Необхідність участі держави в діяльності окремих підприємств сфери послуг визначається також наявністю в їх числі природних монополій. Саме з огляду на ці обставини соціальна сфера потребує регулювання на всіх рівнях управління (державному, регіональному і муніципальному). В сучасних умовах в Україні і більшості розвинених країн світу управління соціальною сферою все більше стає предметом уваги і відповідальності органів влади всіх рівнів.

Посилення впливу соціальних чинників суттєво впливає на зміну структури суспільних потреб, розширення напрямків комерційної діяльності в соціальній сфері будь-якого регіону. Завдання підвищення рівня добробуту суспільства зачіпає процес формування основних пропорцій розвитку кожної структурної одиниці, в тому числі взаємні і зв'язки, що складаються між накопиченням і споживанням, між сферою виробництва і сферою послуг в конкретному територіальному утворенні.

На регіональному рівні соціальна сфера виступає об'єктом управління для всіх органів державної влади, що мають соціальну спрямованість (державних комітетів і міністерств, що займаються питаннями соціального захисту, охорони здоров'я, культури, освіти, спорту), на місцевому – управління та відділи органів місцевого самоврядування.

Сучасний стан соціальної сфери як країни в цілому, так і окремих регіонів не відповідає світовим стандартам розвитку людського потенціалу. Тому якщо не вжити кардинальних заходів з розвитку цієї сфери, це може привести до подальшого скорочення трудових ресурсів, падіння темпів зростання вітчизняної економіки, втрати інноваційного характеру. Розвиток соціальної сфери передбачає досягнення нею нового якісного стану, який забезпечить більш широкий спектр і якість послуг, безпосередньо задоволення інтелектуальних, соціальних потреб населення, всебічний розвиток людського потенціалу. В узагальненому вигляді управління – це діяльність суб'єкта, яка має прояв у цілеспрямованому, організуючому впливі на об'єкт управління та яка здійснюється з метою приведення його у бажаний для суб'єкта стан [2].

Неефективність, а іноді й ефективне управління соціальним розвитком і соціальною сферою, яке здійснюється упереджено, завдає шкоди соціальному розвитку та призводить до того, що спроби регулювання соціальних процесів на макrorівні стають неідеальними. В арсеналі держави повинен бути широкий набір заходів, спрямованих на підтримку підприємств, зайнятості і доходів, забезпечення максимального охоплення системи соціального захисту, збереження зайнятості, нехай навіть неповної [1].

Ефективність соціального відтворення населення обумовлюється великою кількістю факторів. Серед них важлива роль належить дієвості організаційних державних заходів у сфері управління соціальними процесами, особливо на регіональному рівні. Конкретні

управлінські рішення можуть понизити або підвищити можливості соціальної сфери, врахувати рівень сучасних запитів населення.

Введення воєнного стану в Україні негативно вплинуло як на суспільство в цілому, так і на соціальну сферу зокрема. Тому постають такі основні проблеми: збереження робочих місць, міграція населення, пошук коштів з бюджету на захист найбільш постраждалих і уразливих верств населення.

Варто зазначити, що Міністерство соціальної політики постійно працює над забезпеченням своєчасних соціальних виплат для підтримки найбільш незахищених верств населення. Незважаючи на покращення деяких економічних показників, соціальна сфера країни продовжує перебувати в скрутному стані. Можна виділити основні проблеми, притаманні системі соціального захисту в Україні: занижені соціальні стандарти, падіння рівня доходів більшої частини населення; невідповідність реальної заробітної плати існуючим цінам; скорочення реальних розмірів соціальної допомоги, зменшення фінансування соціальних програм; низький рівень пенсійного забезпечення; підвищення вартості послуг, які надають заклади охорони здоров'я; недосконалість законодавчої бази; неефективне управління бюджетними коштами.

Для подолання негативних наслідків, які виникають у процесі державного управління соціальної сфери, можна запропонувати наступні напрями: розробити комплексну програму надання соціальної допомоги з врахуванням світового досвіду, застосувати заходи по згладжуванню надмірної диференціації доходів населення, залучати альтернативні джерела фінансування, змінити підходи до розпорядження бюджетними коштами. Все це буде сприяти ефективному використанню та розподілу фінансових ресурсів соціальної сфери, що у майбутньому буде матиме позитивний вплив на кількісні та якісні показники соціальної сфери.

Література:

1. Клименко А. Сучасний стан правового регулювання соціального забезпечення громадян України. *Підприємництво, господарство і право*. 2020. № 6. С. 72-77.
2. Колпаков В. К., Кузьменко О. В. Адміністративне право України: підручник. К. : Юрінком Інтер, 2003. 544 с.

ПРОГНОЗУВАННЯ КОНКУРЕНТНИХ ПОЗИЦІЙ ПІДПРИЄМСТВ ЯК ОСНОВА СТРАТЕГІЧНОЇ ВІЗІЇ РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

*Мунько А.Ю., к. держ. упр., доцент
Дніпровський державний аграрно-економічний університет*

В сучасних умовах в Україні відбувається посилення конкурентної боротьби, внаслідок чого керівництво господарюючих суб'єктів знаходиться у постійному пошуку нових (більш адекватних до змін зовнішнього середовища) шляхів підвищення конкурентоспроможності. При цьому однією з головних умов управління конкурентоспроможністю підприємства є прогнозування конкурентної позиції підприємства на ринку, що напряму пов'язано з оцінкою конкурентоспроможності суб'єктів господарювання і їх потенційних можливостей.

Якість стратегічного планування на підприємстві залежить від розуміння того, що кожна складова його поточної діяльності може бути конкурентною перевагою при обранні ефективних шляхів їх розвитку.

Конкурентні переваги підприємства визначаються на основі аналізу показників основних видів діяльності підприємства та його конкурентів. При цьому необхідним є порівняння даних аналізу та результатів оцінки конкурентної позиції організації на ринку.